

Sandhed i Agitationen for Forsikringsvirksomheden her i Landet, naar det overhovedet er muligt for et Selskab, der anvender henimod Halvdelen af sine Netto-premier til Omkostninger, at tegne Forsikringer? Der maa jo blive givet Forsikringstagerne Fremstillinger, som ikke bygger paa de faktiske Forhold. Og naar jeg tænker paa eller taler om, hvorvidt der under den nugældende Ordning af Livsforsikringsvæsenet er et billigt Forhold mellem Ydelse og Modydelse, forekommer det mig ogsaa at være et Indicium for, at der regnes med alt for store Omkostninger, alt for stor Avance i Forsikringsselskaberne, naar vi ser, at Forsikringsraadet kan tillade et Selskab at fortsætte sin Virksomhed, til Trods for at dets effektive Omkostninger til Erhvervelse og Administration er omkring 48 pCt., medens de i det beregnede Tillæg, der kontrolleres af Forsikringsraadet, kun er angivet til ca. 24 pCt. Dette betyder altsaa, at de øvrige ca. 24 pCt. i Virkeligheden dækkes ad andre Veje, ad de Veje, jeg har peget paa ved Omtalen af Dødelighedstabellerne og af Rentefoden. Det forekommer mig, at dette Forhold leverer et Indicium for, at der er et Misforhold i den Sag, vi her undersøger.

Jeg sammenfatter, hvad jeg her har sagt, idet jeg spørger: Hvad skal der blive tilbage for Forsikringstageren i Forhold til det, han burde have, naar der tages Præmier, der først bygger paa en Dødelighedsstatistik med en langt større Gennemsnitsdødelighed end den virkelige, naar der dernæst regnes med en Rentefod af kun 3½ pCt., medens den effektive Rentefod i dette Øjeblik — og det gælder ikke alene Statslaanet, men f. Eks. ogsaa Anlæg i Kreditforeningsobligationer — er, som jeg nævnedes, ca. 4½ pCt., og naar der endelig af Netto-premien gaar ¼ à ⅓ til rene Omkostninger? Jeg siger, at saa er Forsikringstageren lige frem ynkeligt stillet.

Spørgsmaalet er da for mig, om der vilde kunne vindes noget paa dette Omraade, hvis Staten monopoliserede Livsforsikringsvirksomheden. For det første vilde der naturligvis kunne vindes noget paa Rentefoden, hvis man gik den naturlige Vej, naar det var Statsmonopol, at lade de Midler, der indgik ved Livsforsikring, umiddelbart gaa ind som Laan, der ydedes til Staten. Jeg tror ogsaa, man maatte kunne naa til billigere Omkostninger. Det vilde jo her komme til at dreje sig om en uhyre Virksomhed, og den Del af Omkostningerne, der bestaar i Optræningsgebyr, til Dels Erhvervelsesomkostninger, d. v. s. Provision

til Akkvisitører, og saa fremdeles, tror jeg kunde blive mindre, hvis man f. Eks. drog Statsorganerne, Toldvæsenet og Postvæsenet med ind i Virksomheden. Naar man Mand og Mand imellem har talt om dette Forhold, er den væsentligste Indvending, der fra kyndiges Side er rejst overfor Tanken om Statens Overtagelse af denne Virksomhed, den, at hvis Staten overtog Livsforsikringsvirksomheden, vilde der slet intet blive tegnet. Dertil skal jeg sige, at man behøver jo ikke at tage den Virksomhed, der nu drives af Statsanstalten, som afgørende for, hvorledes Virksomheden skulde være i Fremtiden. Jeg tror, at hvis vi knyttede de to Væsenet, jeg omtalte, til Virksomheden, og hvis der fra Statens Side blev gjort et energisk Oplysningsarbejde i denne Sag, saaledes at det kom til at ligge klart for Dagen for Befolkningen, hvad de kunde naa i Forhold til det, de nu naar ved almindelig Livsforsikring, er det saa langt fra, at Livsforsikringsvirksomheden vilde stagnere, at den tværtimod vilde tage et Opsving, som man maaske nu ikke drømmer om.

Jeg ønsker, før jeg slutter, at bemærke, at med de Ytringer, jeg her har fremsat, tænker jeg slet ikke paa Statsanstalten for Livsforsikring. Jeg har ingen Oplysninger om dens Virkemaade. Det er mig ikke bekendt, hvilken Rentefod den regner med, og jeg aner ikke, om de „daarlige Liv“ kommer de øvrige forsikrede til Skade — jeg mener hermed de „daarlige Liv“, som Statsanstalten skal tage i Skikkelse af Embedsmænd, og jeg bruger Udtrykket „de daarlige Liv“, da det Mand og Mand imellem anvendes om visse Forsikringstager. Endelig aner jeg heller ikke, hvorledes Bonusforholdene i Virkeligheden virker ved Statsanstalten. Jeg tør derfor ikke have nogen Mening om, hvorvidt Statsanstalten egner sig til at danne et Grundlag for en saadan monopoliseret Statsdrift, som jeg her har antydet.

Jeg ønsker med disse Bemærkninger at henlede Opmærksomheden paa Sagen, og jeg anmoder den højtærede Indenrigsminister om at optage den til Prøvelse efter de Linier, jeg her har antydet.

Jeg skal endnu kun bemærke, at naar jeg i den af Udvalget afgivne Betænkning staar ganske ene med de Tanker, jeg her har fremsat, betyder dette ingenlunde, at ikke andre i Udvalget, og særlig mine politiske Meningsfæller, for en Del har kunnet slutte sig til disse Tanker. Jeg blev før det sidste Udvalgs møde bange for, at Sagen ikke skulde naa til Behandling her i Salen,